

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING 2023

Stina Tegnhed

BOPLATSLÄMNINGAR FRÅN MELLERSTA BRONSÅLDER OCH FÖRROMERSK JÄRNÅLDER VÄSTER OM VINÅN

Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Jonstorp 7:1, L2023:843

RAPPORT KULTURMILJÖ HALLAND 2024:8

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM

Vinbergs kyrkby ●

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2024

Arkeologisk förundersökning 2023

Bild framsida: Förundersökningsområdet med schakt mot S.

Fotonr: 2023-122-12 Foto: Stina Tegnhed

Form och layout: Kulturmiljö Halland

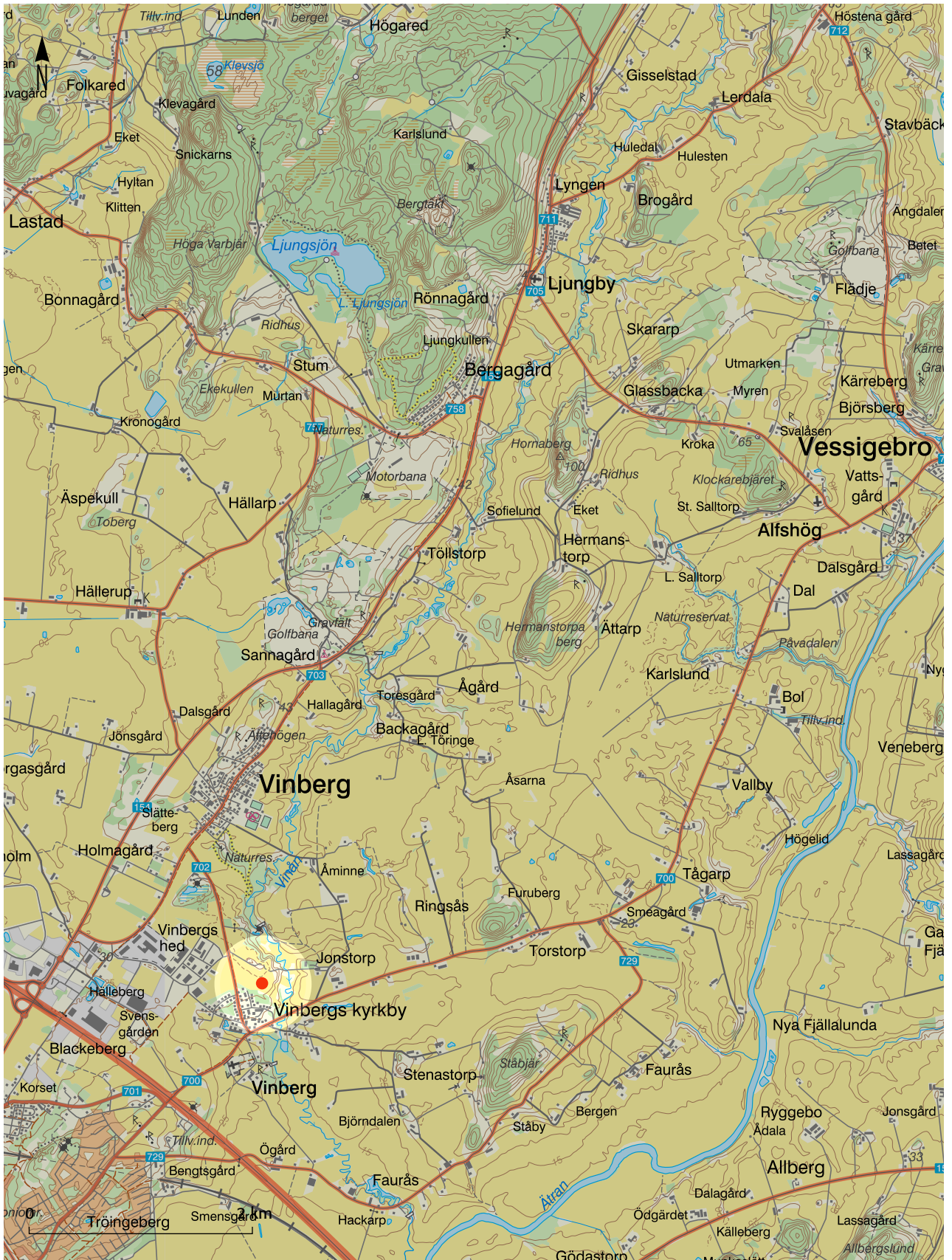
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet

Ärende nr ms2006/02316.

INNEHÅLL

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Syfte och metod	3
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Historisk markanvändning och kartanalys	5
Undersökningsplanens måluppfyllelse	5
Resultat	5
Analyser och dateringar	6
Tolkningsförslag	8
Platsens kunskapspotential	8
Åtgärdsförslag	8
Tekniska och administrativa uppgifter	8
BILAGOR	9
Bilaga 1 Anläggningslista	
Bilaga 2 Fyndlista	
Bilaga 3 Metalldetekteringsrapport, Jonas Paulsson Schulz Paulsson Arkeologi AB	
Bilaga 4 Osteologisk analys, Astrid Lennblad, Lödöse Museum	
Bilaga 5 Makrofossilanalys, Jens Heimdahl Arkeologerna	
Bilaga 6 Vedartsanalys, Amina Hilbert VEDART	
Bilaga 7 ¹⁴ C analys, Melanie Mucke, Ångströmlaboratoriet	
Bilaga 8 Ritningsförteckning	
Bilaga 9 Anläggningsöversikter	
Bilaga 10 Schaktbeskrivningar och schaktöversikt	
Bilaga 11 Fotolista	
Rapporter Kulturmiljö Halland 2023 och 2024	34

BOPLATSLÄMNINGAR FRÅN MELLERSTA BRONSÅLDER OCH FÖRROMERSK JÄRNÅLDER VÄSTER OM VINÅN

Figur 1. Förundersökningsområdet markerat på fastighetskarta. Skala 1:50 000.

SAMMANFATTNING

Vid en arkeologisk förundersökning under några sommandagar i juni 2023 undersökte Kulturmiljö Hallands arkeologer resterna efter en boplats med dateringar från mellansta bronsålder, period III-IV och förromersk järnålder. Boplatslämningarna inom det 1700 m² stora förundersökningsområdet utgjordes av 26 stolphål, 21 härदार och 9 gropar. Fyndmaterialet bestod av fyra flintavslag, två fyndposter med brända ben och två mindre skärvor förhistorisk keramik.

Fornlämningen karakteriseras främst av härदार varav merparten låg koncentrerade i förundersökningsområdets centrala del. De flesta av härदारerna utgjordes av härdbottnar som endast var några centimeter djupa. Övriga anläggningar var även de ganska grunda och diffusa och troligen har översta delen av anläggningarna plöjts bort vid markanvändning. Möjligen utgör fornlämning L2023:843 en utkantsdel av en större förhistorisk boplats som kan ha sin vidare utbredning strax söder om förundersökningsområdet.

Förundersökningen bör ses som tillräcklig åtgärd för att ha uttömt fornlämningens kunskapsuppbyggande potential. Kulturmiljö Halland förordar därför inga ytterligare arkeologiska åtgärder inom ytan innan exploatering kan ta vid.

BAKGRUND

Inför att Vivab ska bedriva arbete inom Vinbergs socken utförde arkeologer från Kulturmiljö Halland en arkeologisk förundersökning av fornlämning L2023:843 enligt länsstyrelsens beslut 431-2303-2023. Arbetet utfördes i slutet av juni 2023 under goda väderleksförhållanden.

SYFTE OCH METOD

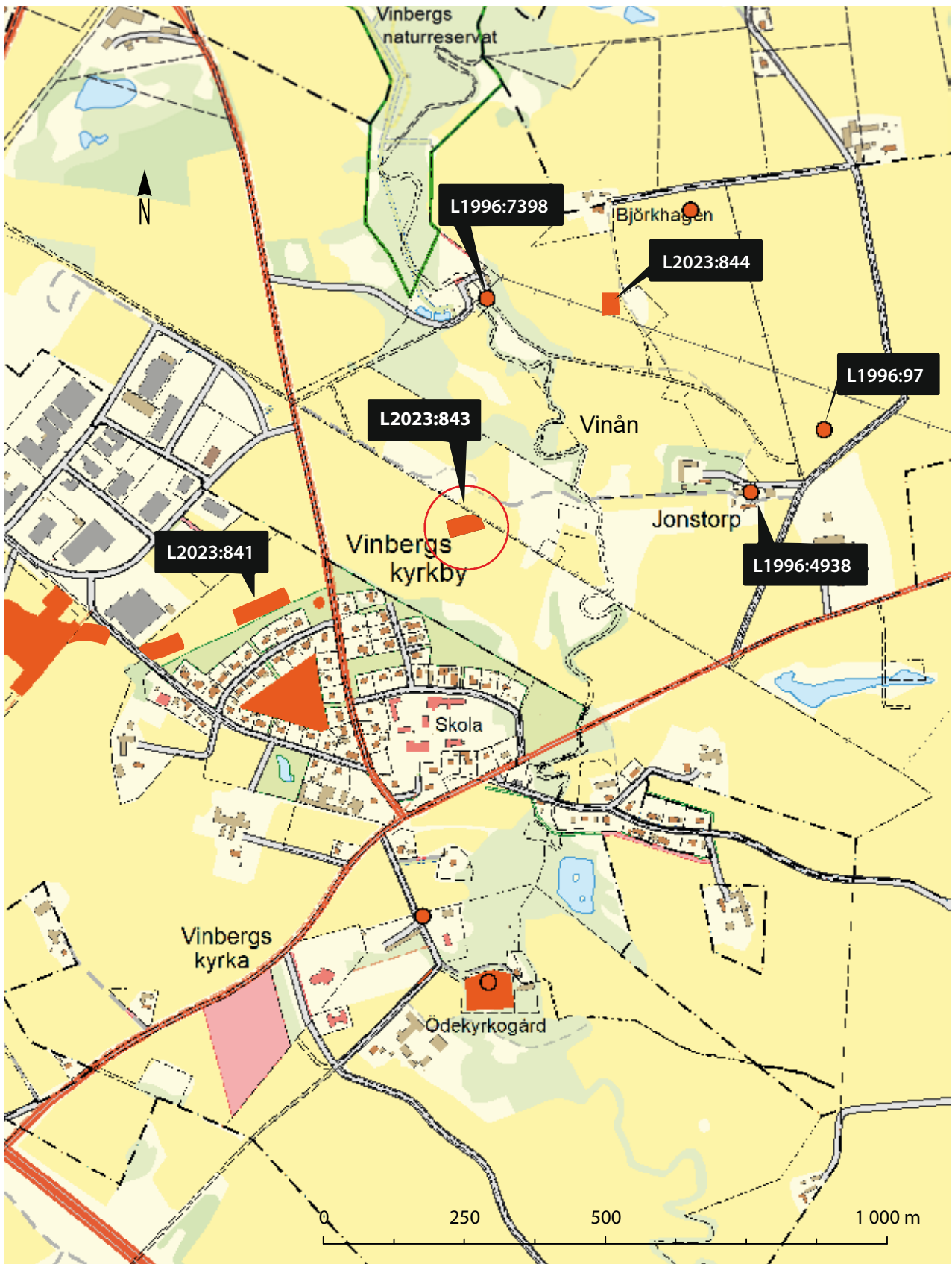
Förundersökningens syfte är ge Länsstyrelsen ett beslutsunderlag inför prövning om tillstånd till ingrepp i fornlämning. Förundersökningen ska fastställa och dokumentera fornlämningens karaktär, datering, utbredning och komplexitet samt ta tillvara fornfynd. Resultaten ska kunna användas av undersökare för att bedöma och beräkna omfattningen av en arkeologisk undersökning. Resultaten ska också kunna användas i företagarens planering.

Förundersökningsområdet undersöktes med hjälp av traktorgrävare. Schakten utgick från partiet inom för-

undersökningsområdet där fornlämningen är belägen och drogs sedan i syfte att avgränsa fornlämningen och följa upp anläggningar för att erhålla en så god bedömning av fornlämningens karaktär, tidsställning, utbredning, omfattning, sammansättning och komplexitet som möjligt.

Samtliga sökschakt, anläggningar, fynd, detektorfynd och lösfynd på alven mättes in med hjälp av GPS med stor inmätningprecision. Undersökta anläggningar grävdes, med några undantag, till hälften och dokumenterades på millimeterfilm. Schakt och anläggningar fotograferades med digitalkamera. All vidare dokumentation och fyndregistrering har utförts i Intrasis, med projektnamn *Vinberg2023194F*. Vidare digital bearbetning har därefter utförts i ArcGis.

Enligt länsstyrelsens direktiv i föreliggande remiss skulle påträffade fynd tas tillvara och registreras och denna strategi genomfördes. Ovanliggande matjord metalldetekterades av metalldetekteringsexpert Jonas Paulsson, Schulz Paulsson arkeologi AB (bilaga 3).

Figur 2. Fornlämning L2023:843 (inringat) och intilliggande lämningar markerade på fastighetskarta. De lämningar som nämns i texten har fått lämningsnummer utsatt. Skala 1:10 000.

Kol som valdes ut för ¹⁴C-datering skickades först på vedartsbestämning, vilken utfördes av Amina Hilbert, SAU, (bilaga 6). ¹⁴C-datering utfördes av Ångströmlaboratoriet i Uppsala (bilaga 7). Osteologisk analys av påträffade brända ben utfördes av osteolog Astrid Lennblad, Lödöse museum (bilaga 4).

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Förundersökningsområdet är beläget i ängsmark där det växer vall. Ängen gränsar till hagar där kor betar. Fornlämningen ligger i en svag stigning upp mot förhöjning i öst och ungefär 100 meter österut övergår terrängen i en brant sluttning ned mot Vinån, som rinner 200 meter öster om fornlämningen. Undergrunden består enligt SGU av isälvsediment och alven i schakten utgjordes av mycket fin gulbrun sand. Matjorden var mellan 0,3–0,6 meter tjock.

De sedan tidigare kända fornlämningarna i närområdet utgörs av L2023:841, ett vikingatida gravfält och boplatzlämningar från förromersk järnålder, belägen cirka 320 meter västerut. I Fornsök finns en markering för Jonstorps gamla kvarn L1996:7398 som var belägen nere vid Vinån, ungefär 400 meter norrut. I Fornsök står: *"På karta år 1749 finns en kvarn utritad på ungefär samma plats som dagens byggnad. År 1729 i Landsbeskrivningen omnämns en kvarn i Jonstorp med 2 par stenar, trolig hjulkvarn"*. Vid gården Jonstorp finns två markeringar för fyndplatser för lösfynd. L1996:4938 markerar fyndplatsen för flintdolk, spjutspets, bearbetad flinta och slipad hålmejsel. Gällande L1996:97 är fyndplatsen okänd, så markeringen har satts på gården där fynden; 1 tjocknackig, 12 cm lång, 3–6 cm bred och 3,5 cm tjock bergartsyxa med välvda bredsidor samt en mindre, slipad håleggad flintyxa förvaras. Dessa markeringar ligger ungefär 500 respektive 600 meter öster om L2023:843. Ungefär 420 meter fågelvägen i nordost ligger L2023:844 (boplatz från yngre bronsålder och förromersk järnålder).

HISTORISK MARKANVÄNDING OCH KARTANALYS

På historiskt kartöverlägg (daterat Vinbergs sn 1749 akt 8) syns att området där fornlämningen är belägen utgjordes av utmark och omgärdas av väg som i stort sett följer Hedvägens sträckning. Nedanför den branta slätten ned mot Vinån finns inägor markerade. På flygfoton över området syns att marken brukas som åkermark.

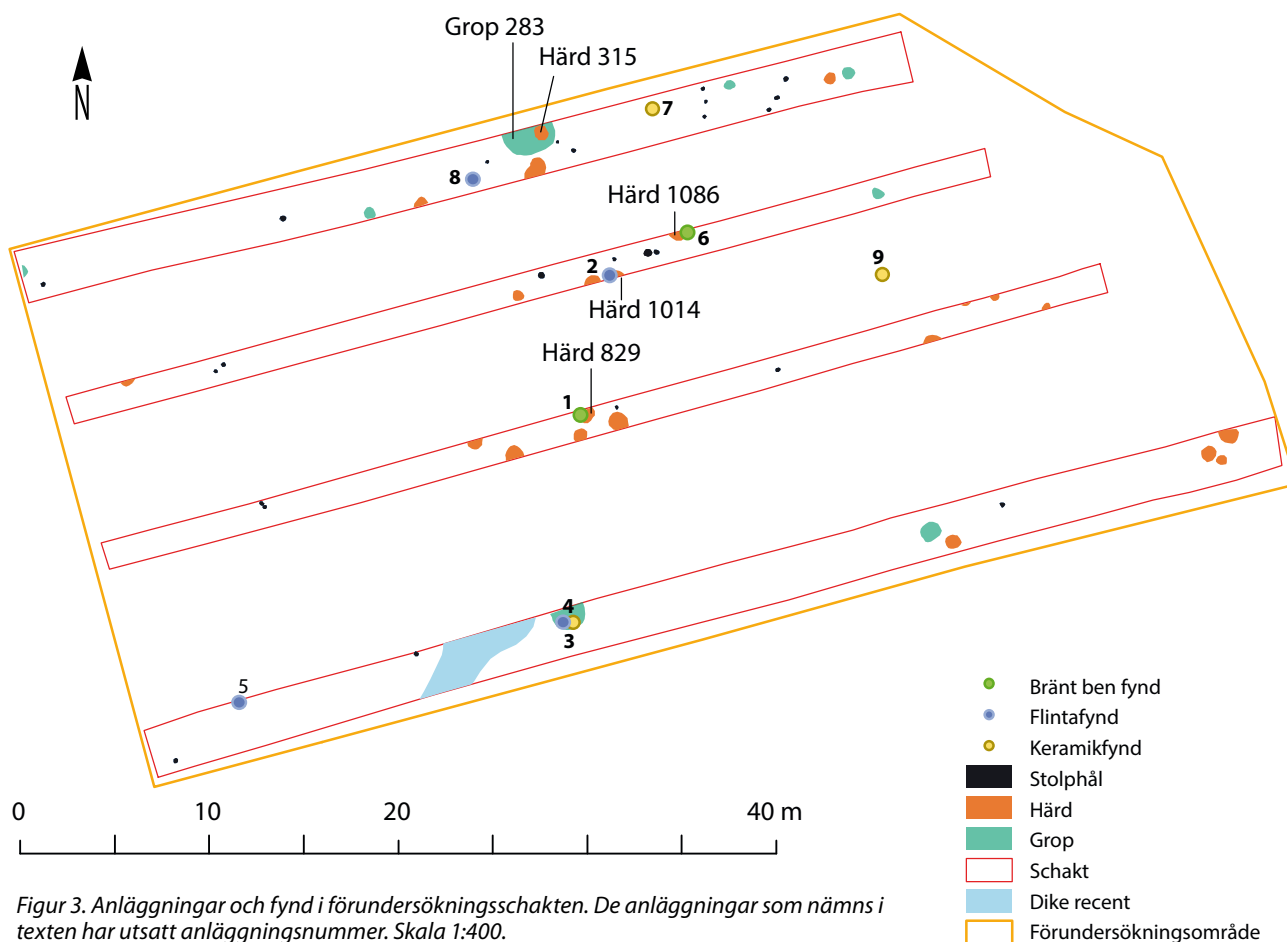
UNDERSÖKNINGSPLANENS MÅLUPPFYLLELSE

Undersökningsplanens mål har uppfyllts.

RESULTAT

Inom det cirka 1700 m² stora förundersökningsområdet drogs fyra förundersökningsschakt i östvästlig riktning. Två av dem var i dubbel skopbredd och två i enkel skopbredd och totalt har 448 m² alv frilagts i förundersökningsschakten. Totalt 56 anläggningar framkom i schakten. Anläggningarna utgörs av förhistoriska boplatzlämningar såsom 26 stolphål, 21 härdar och 9 gropar. Stolphålen bildar inga tydliga strukturer och flertalet av dem är ganska små och otydliga. Stolphålen mätte mellan 0,14 och 0,32 meter i diameter, den stora merparten låg runt mellan 0,25–0,3 meter i diameter. En del av stolphålen var mer avtrycken efter små stolp-/störhål och kan vara rester efter stängsel. Härdarna ligger koncentrerade i förundersökningsområdets centrala del. Härdarnas diameter varierar mellan 0,3–1,2 meter. De allra flesta var endast några centimetrar djupa. Groparna var mellan 0,5–2,7 meter stora, fyllda med mörkbrungrå humös sand och mellan 0,13–0,26 meter djupa.

Trots att i stort sett samtliga anläggningar undersöktes (44 av 56) påträffades endast ett litet fyndmaterial som utgjordes av fyra flintavslag (fynd 2,4,5 och 8), två fyndposter med brända ben (fynd 1 och 6) och två mindre skärvor förhistorisk keramik (fynd 3, 7 och 9). Matjorden metalldetekterades men resulterade inte i några metallfynd.

Figur 3. Anläggningar och fynd i förundersökningsschakten. De anläggningar som nämns i texten har utsatt anläggningsnummer. Skala 1:400.

Analyser och dateringar

Träkolsprov samlades in i två härdar (315 och 1014) och analyserades av vedartsanalytiker Amina Hilbert avseende vedart (bilaga 6). I härd 315 identifierades tre av kolbitarna som hassel (*Corylus avellana*) och ett av tall (*Pinus sylvestris*). En bit från hasselkvist daterades till förromersk järnålder (2238 ± 31 BP, 377–208 BC kalibrerat med 1 sigma och 388–201 BC kalibrerat med 2 sigma Ua- 81021, bilaga 6). I härd 1014 utgjordes träkolsbitarna av ask (*Fraxinus excelsior*).

Jordprov insamlades i grop 283 och härd 829 analyserades avseende makrofossil av arkeobotaniker Jens

Heimdahl (bilaga 5). I grop 283 påträffades förkolnade rotträdar och basstamdelar och i härd 829 förkolnat hasselnötskal. Hasselnötskalet daterades till mellersta bronsålder, period III–IV (2903 ± 31 BP, 1153–1015 kalibrerat med 1 sigma och 1209–1007 BC kalibrerat med 2 sigma, Ua- 81020, bilaga 6).

Osteologisk analys utfördes av osteolog Astrid Lennblad av de insamlade brända benen från härdarna 829 och 1086. Det brända benet i härd 829 kommer från ett mellanstort däggdjur och kan vara rest av matavfall. I härd 1086 påträffades flera fragment varav tre identifierades som rörben från större däggdjur, stor-

Kontext	Provrnr	Material	Labnr	BP	Sigma 1	Sigma 2
Härd 829	1PK1179	Hasselnötskal	Ua-81020	$2\ 903 \pm 31$	BC 1153 - 1147 (3.3%) BC 1124 - 1043 (54.9%) BC 1033 - 1015 (9.7%)	BC 1209–1007 (95.3%)
Härd 315	1PK1181	Hassel	Ua- 81021	2238 ± 31 BP	BC 377 - 351 (18.1%) BC 287 - 227 (42.3%) BC 219 - 208 (7.3%)	BC 388 - 343 (25.4%) BC 319 - 201 (69.9%)

Tabell 1. ^{14}C -dateringar inom L2023:843

Figur 4. Grop 283 och hård 315 efter undersökning mot N. Fotonr: 2023-122-15, Foto: Stina Teghed

Figur 5. Drönarfoto över förundersökningsschakten mot N. Fotonr: 2023-122-17. Foto: Patrik Hallberg

leksmässigt större hjortdjur eller nöt men sannolikt inte så stort som älg. Det ej identifierade materialet är sannolikt även det från däggdjur (bilaga 4).

TOLKNINGSFÖRSLAG

Fornlämningen L2023:843 består av spridda förhistoriska boplatzlämningar. En härd i norra delen av förundersökningsområdet daterades till förromersk järnålder, medan härderna i mitten daterades till mellersta bronsålder, period III–IV. Härdarna ligger främst koncentrerade i förundersökningsområdets centrala del och tyder på att området främst har nyttjats för matlagning och uppvärmning. Möjligen utgör fornlämning L2023:843 en utkantsdel av en större förhistorisk boplatz som kan ha sin vidare utbredning strax söder om förundersökningsområdet. Där stiger marken och närheten till Vinån samt den gynnsamma undergrunden av fin sand utgör riktigt bra förutsättningar för förhistoriskt boplatzläge.

Den stora merparten av härdarna utgörs av härdbottnar som endast är några centimeter djupa. Även groppar och stolphål är förhållandevis grunda och diffusa

och frågan är om inte stora delar av anläggningarnas översta skikt har blivit bortplöjda genom århundradenas lopp.

PLATSENS KUNSKAPSPOTENTIAL

De påträffade anläggningarna utgjordes främst av härdar och övriga anläggningar var diffusa och fyndfattiga. En stor andel av anläggningarna som framkom i förundersökningsschakten undersöktes och dokumenterades. Förundersökningen som utfördes bör ses som tillräcklig antikvarisk åtgärd för att uttömma fornlämningens kunskapspotential. Resultaten från förundersökningen kommer att vara betydelsefulla att ta i beaktande i ett större perspektiv rörande närområdets nyttjande under förhistorien.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Kulturmiljö Halland förordar inga ytterligare arkeologiska insatser inom ytan innan exploatering kan ta vid. Inom förundersökningsområdet bör fornlämningen anses som undersökt och borttagen.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslutsnummer:	431-2303-2023
Eget diarienummer:	2023-194
Uppdragsgivare:	Vivab
Utförandetid:	28-30 juni 2023
Personal:	Mats Nilsson, Stina Tegnhed (projektledare), Hans Johansson (grävmaskinist Hule maskintjänst), Jonas Paulsson, Schulz Paulsson Arkeologi AB (metalldetektering)
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Läge:	Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Jonstorp 7:1 L2023:843. Koordinater X: 6312714, Y:35084 (koordinater i sydvästra hörnet)
Undersökt:	448 m ² öppnade schakt
Dokumentation:	Schakt, anläggningar och lager mättes in med GPS. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojektet Vinberg2023194F. Sektioner och planer dokumenterades på millimeterpapper. Ritningar har nummer HMAK 4569 och digitala fotografier har fotonummer 2023-122:1-18. Fynden förvaras på Hallands kulturhistoriska museum och allt övrigt material är arkiverat i Kulturmiljö Hallands arkiv.
Fynd:	I väntan på fyndfördelning har fynden har preliminärt tilldelats VM accessionsnummer: 300 101:1-9
Prover:	Inga prover har sparats.
Datering:	Mellersta bronsålder, förromersk järnålder

BILAGA 1

Intrasid	Anläggningstyp	Undersökt	Visas på ritning	Fyllning	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Kol	Sot	Bränd lera	Kommentar
722	Härd										
764	Stolphål										
795	Härd										
807	Härd	X	1	Sotblandad sand	0,9		0,05		X		Endast en härdbotten
818	Härd	X	1	Brun sand, kolbitar	0,45	0,45	0,02	X			Härdbottenrest
829	Härd	X	1	Brun humös sand, enstaka kol	0,8	0,8	0,4	X			Grop med skörbränd sten och kolrester
863	Stolphål	X	1	Brun humös sand	0,2	0,2	0,1				Starkt urlakad, otydlig fyllning
872	Härd	X	1	Mörkgrå sotig sand	0,5	0,5					Härdbottenrest, inget djup
886	Stolphål	X	1	Brun humös sand	0,26	0,2	0,15				Starkt urlakad, otydlig
898	Härd	X	1	Mörkbrun sotig sand	0,58	0,4	0,08	X			Härdbottenrest, enstaka kol, skörb sten
906	Härd	X	1	Mörkgrå sotig sand	0,3	0,3					Härdbottenrest, inget djup
914	Härd	X	1	Mörkgrå sotig sand	0,45	0,45					Härdbottenrest, inget djup
921	Härd	X	1	Mörkgrå sotig sand	0,4	0,4					Härdbottenrest, inget djup
954	Härd										
962	Stolphål	X	1	Brun humös sand	0,18	0,18	0,08				Starkt urlakad
970	Stolphål	X	1	Brun humös sand	0,26	0,26	0,15				
980	Härd										
992	Stolphål	X	1	Mörkbrun humös sand	0,3	0,3	0,08				
1014	Härd	X	1	Brun sotig sand	1,2		0,1	X	X	X	
1045	Stolphål	X	1	Brun sand	0,12	0,12	0,08				Starkt urlakad
1055	Härd	X	1	Sotig sand, kol, skörbränd sten	0,75		0,17	X	X		
1063	Stolphål	X	1	Brun humös sand	0,48	0,36	0,07			X	
1076	Stolphål	X	1	Brun flammig humös sand	0,3	0,3	0,17				Delvis urlakad
1086	Härd	X	1	Brun humös sand	1,2		0,38		X		Grop?
1097	Grop	X	1	Mörkbrun humös sand	0,55	0,55	0,12				Oklar grop med vittrade stenar
1135	Stolphål	X	1	Brun humös sand	0,22	0,2	0,14				

Bilaga 2 Fyndlista

Accessionsnummer: VM 300111

Landskap: Halland
 Socken: Vinberg sn
 Fastighet: Jonstorp 7:1
 Fornlämningsnummer: L2023:843
 Undersökningsår: 2023

Fyndnummer	Accessionsnummer	Material	Sakord	Antal	Fragmenteringsgrad	Vikt (g)	Påträffades i anläggning	Anmärkning	X-koordinat	Y-koordinat	Höjd meter över havet
1	VM300100:1	Bränt ben		1	Fragment	0,3	Härd 829	I härd 829, Däggdjur, ossa longa, rörben	6312734,142	350869,013	29,672
2	VM300100:2	Flinta	Avslag	1		3,1	Härd 1055	I härd 1055	6312741,541	350870,643	29,939
3	VM300100:3	Keramik	Kärl	1	Fragment	2,6	Grop 614	Keramikfragment i grop 614	6312723,249	350868,3	29,403
4	VM300100:4	Flinta	Avslag	1		0,9	Grop 614	I grop 614	6312723,272	350868,194	29,383
5	VM300100:5	Flinta	Avslag/ avfall	1		12,6	Stolphål 596	I stolphål 596	6312719,001	350850,86	29,273
6	VM300100:6	Bränt ben		13	Fragment	1,2	Härd 1086	I härd 1086, stort däggdjur, rörben Ossa longa	6312743,864	350874,321	29,674
7	VM300100:7	Keramik	Kärl	1	Fragment	3,3	Stolphål 374	Spjälkad keramikskärva i stolphål 374	6312750,39	350872,766	29,869
8	VM300100:8	Flinta	Avslag	1		12,2	Lösfynd alv	Flintavslag lösfynd alv	6312746,675	350863,238	30,082
9	VM300100:9	Keramik	Kärl, mynningsdel	1	Fragment	9,1	Stolphål 1075 vid utredningen	Hittades vid utredningen i ytan av stolphål 1075.	6312741,77	350884,32	29,51

Bilaga 3 Metalldetekteringsrapport, Jonas Paulsson Schulz Paulsson Arkeologi AB

Metalldetekteringsrapport

**Undersökning med metalldetektor i samband med arkeologisk förundersökning
berörande fornlämning RAÄ L2023:843, Vinbergs socken, Falkenbergs kommun,
Hallands län**

Metalldetektormodell som användes: XP DEUS 11”

Undersökningen:

Arbetsmetod och utförande:

En systematisk metalldetektering utfördes. Ploglagret avsöktes från ytan endast på de igenlagda arkeologiska söschakten.

Vid avsökningarna av matjorden negligerades generellt utslag från järnföremål medan alla andra kontrollerades. Metallföremål som med säkerhet kunde tillföras tiden före 1850 eller med osäkerhet kunde dateras i fält togs upp och mättes in. Metallföremål som med säkerhet kunde bestämmas till senare tid (d.v.s. efter 1850) tillvaratogs inte.

Fältarbetet utfördes den 16/7 2023

Detekteringssituationen: (fysiska faktorer som påverkar detekteringsresultatet) –

Vid undersökningstillfället fanns på den undersökta ytan igenlagda schakt från de arkeologiska undersökningarna. Övriga delar av undersökningsområdet hade hög gräsväxt.

Arbetet utfördes vid meteorologiskt gynnsamma förhållanden.

Jonas Paulsson (Arkeolog och metalldetekteringsspecialist)

Schulz Paulsson Arkeologi AB

Telefon: 0701733223

E-post: sp.arkeologi@gmail.com

Bilaga 4 Osteologisk analys, Astrid Lennblad, Lödöse Museum

BRÄNDA BEN FRÅN BOPLATSLÄMNING

L2023:843

OSTEOLOGISK RAPPORT 2023:12

Författare: Astrid Lennblad,
Lödöse museum,
Förvaltningen för kulturutveckling

Lödöse museum
Museivägen 1
463 71 Lödöse

www.lodosemuseum.se

Brända ben från boplatzlämning L2023:843

Osteologisk rapport 2023:12

Författare: Astrid Lennblad, Lödöse museum, Förvaltningen för kulturutveckling

Innehållsförteckning

Inledning och material.....	3
Syfte och frågeställning	3
Metod.....	3
Artidentifikation	3
Förbränningstemperatur	4
Resultat.....	5
Härd 829, VM300100:1	5
Härd 1086, VM300100:6	6
Sammanfattning.....	6
Litteratur	7
Bilaga	7

Inledning och material

Den osteologiska analysen har gjorts på uppdrag av Kulturmiljö Halland och berör en boplatsslämning, L2023:843. Benmaterialet har påträffats i två härdar.

Det analyserade materialet består av 14 fragment, 1,5 gram, fördelat på två anläggningar. Av detta har 4 fragment identifierats till art och benelement vilket ger en identifieringsprocent på 28,6%. Fragmentstorleken varierade mellan 1,3–13,9 millimeter. Den osteologiska analysen av benmaterialet har utförts av Astrid Lennblad, arkeolog och osteolog vid Lödöse museum.

Syfte och frågeställning

Analysens främsta syfte har varit att i möjligaste mån identifiera benmaterialet till art och benelement. Detta för att kunna diskutera vad benmaterialet symboliserar, det vill säga är det matavfall, slaktavfall eller något annat. Benmaterialet har även studerats utifrån vilka förbränningstemperaturer materialet har utsatts för, för att kunna bidra med information kring aktiviteter på boplaten.

- Vilka djurarter går att identifiera i materialet? Finns det även mänskliga kvarlevor bland materialet?
- Går det att knyta materialet till matavfall eller vad är det för slags material?

Metod

Den osteologiska analysen har i stort utförts enligt de metoder som utarbetades av Nils-Gustav Gejvall (1947, 1948, se också exempelvis Jonsson 2005). Bedömning av förbränningstemperaturen har utförts enligt Holcks (1997) schema. Benmaterialet har vägts, räknats, volymbestämts och mätts, måtten avser fragmentens största mått (millimeter). Dessa kvantitativa metoder syftar främst till att ge en uppfattning om materialets utseende och fragmenteringsgrad.

Inget mänskligt material har påträffats bland benen varför inga metoder för köns- och åldersbedömning redogörs för här.

Artidentifikation

För att kunna göra en säker artidentifikation av ett osteologiskt material studerar man benens morfologi för att försöka hitta artspecifika karaktärer. När man studerar brända ben saknas ofta dessa karaktärer helt eller delvis beroende på materialets kvalitet. När de morfologiska karaktärerna saknas kan man i stället använda sig av en sekundär metod för att identifiera arter bland benmaterialet. Då studerar man nervkanalernas storlek i rörbenens kortex i mikroskop (histologisk bedömning) vilket kan ge en uppfattning om vilken/vilka djurarter som finns i materialet. (Holck 1987:170f)

Man kan även studera rörbenens ytskikt, både insidan och utsida. Rörbenets yttre yta är ofta "strimmig" eller "fibrig" på ett karaktäristiskt sätt på människoben, medan djurben är slätare. På insidan av rörbenet, mörghålan, har människan ben oftast en ojämn yta med många lister, medan djurbenen generellt är slätare. (se tex Holck 1987).

Förbränningstemperatur

För att göra en bedömning av förbränningstemperatur i benmaterial studeras vilka förändringar benmaterialet uppvisar samt vilka färger materialet har fått som en följd av kremeringen. Utifrån detta kan man få en uppfattning om hur hårt bränt materialet är samt om hela materialet verkar ha utsatts för samma temperatur eller om man kan påvisa skillnader inom materialet.

Tabell 1, Översikt av förändringarna i ben och tänder vid olika förbränningstemperaturer (Holck 1997).

Kremerings-grad	Temperatur (°C)	Förändringar i benet
0	100	Verkar obränt. Obetydliga förändringar i benen och i tänderna, ingen förändring av betydelse.
	200	Små förändringar i ytskiktet på ben och tänder. Reduktion av kollagen mängden. Färgen: grå/svart.
1	300	Vikt- och volymminskning. Kollagenet är helt förstört.
	400	Benstrukturen blir mindre solid och det bildas mikroskopiska sprickor i ytskiktet, även tänderna får små sprickor.
2	500	Benet deformeras, större mikroskopiska sprickor ses i benen. Färgen: gråaktig.
	600	Ytterligare makro- och mikroskopisk fragmentering av benet ytskikt. Färgen: ljusgrå.
	700	Ytterligare reduktion av volymen.
3	800	Ytterligare minskning och deformation av benen. Tändernas dentin smälter och kristalliseras. Färgen: vit/grå.
	900	Kraftig deformation av benets ytskikt.
	1 000	Färgen vit, kritaktig.
4	1 100	
	1 200	Fullständig förstörelse av mikrostrukturen i ben och tänder.

Resultat

Härd 829, VM300100:1

Sammanfattning

Vikt: 0,3 gram

Antal fragment: 1

Identifierade arter: Mellanstort däggdjur

Beskrivning av materialet

Hårt bränt, vitt och något kritaktigt. Förbränningsgraden motsvarar Holks (1997) grad 3, vilket ger en förbränningstemperatur på 800–1 000 °C.

Identifierat material: 1 rörben (ossa longa) från mellanstort däggdjur, storleksmässigt max som får/get men större än gnagare, figur 1.

Figur 1. Det brända rörbensfragmentet från härd 829. Foto: Astrid Lennblad.

Detta benfragment kan mycket väl vara från matavfall. Förbränningsgraden var mycket hög, hela fragmentet är välbränt. Det är inte omöjligt att det legat i härden under flera upphettningar, om nu härden har återanvänts vid flera tillfällen. Temperaturen fragmentet har utsatts för bör ha legat mellan 800–1 000 °C baserat på utseendet hos fragmentet och att det är så pass fragmenterat.

Härd 1086, VM300100:6

Sammanfattning

Vikt: 1,2 gram

Antal fragment: 13

Identifierade arter: Större däggdjur, ?

Beskrivning av materialet

Hårt bränt, vitt och något kritaktigt. Förbränningsgraden motsvarar Holks (1997) grad 3, vilket ger en förbränningstemperatur på 800–1 000 °C.

Identifierat material: 3 rörben från större däggdjur, storleksmässigt större hjortdjur eller nöt men sannolikt inte så stort som älg, figur 2. De identifierade rörbensfragmenten kommer från ett större däggdjur än i härden ovan. Det ej identifierade materialet är sannolikt det också från däggdjur.

Figur 2. Det brända benmaterialet från härd 1086. Från vänster: rörbensfragment från större däggdjur, följt av till art ej identifierat material. Foto: Astrid Lennblad.

Dessa benfragment kan mycket väl vara från matavfall. Förbränningsgraden var mycket hög, hela fragmenten är välbrända. Det är inte omöjligt att de legat i härden under flera upphettningar, om nu härden har återanvänts vid flera tillfällen. Temperaturen fragmenten har utsatts för bör ha legat mellan 800–1 000 °C baserat på utseendet hos fragmenten och att de är så pass fragmenterade.

Sammanfattning

Benmaterialen i de båda härdarna känns mycket rimliga att hitta i härdar. Denna anläggningstyp innehåller oftast inte så mycket benmaterial, och att det enbart är djurben är rimligt för en boplatzlämning. Även om det påträffas enstaka människoben även i boplatzlämningar.

Artidentifikationen kom inte längre än att säga att i den första härden, 829, består materialet av ett mellanstort däggdjur, storleksmässigt som max får/get men större än gnagare. I härd 1086 består det identifierade benmaterialet av ett större däggdjur, storleksmässigt som större hjortdjur men inte så stort som älg. Inga indikationer på fisk eller fågel har påträffats i någon av härdarna.

Litteratur

Gejvall, N-G.

-1947. Bestämning av brända ben från forntida gravar. *Fornvännen* 42: 39–47. Stockholm.

-1948. II. Antropologisk del. Bestämning av de brända benen från gravarna I Horn. I: Sahlström, K. E. & Gejvall, N-G. *Gravfältet på kyrkbacken i Horns socken, Västergötland*. Stockholm.

Holck, P.

-1987. *Cremated bones: A Medical-anthropological Study of an Archaeological Material on Cremation Burials*. Utgåva 1, Antropologiske skrifter. University of Oslo.

-1997. *Cremated bones. A Medica- anthropological Study of an Archaeological Material on Cremation Burials*. Utgåva 3, Antropologiske skrifter. University of Oslo.

Sigvallius, B.

-1994. Funeral pyres. Iron age cremation in North Spånga. Theses and papers in osteology 1. Stockholm. Diss. Samuelsson 2015).

Bilaga

Bilaga 1.

VMnr	Anläggning	Fynd Nr.	Art	Volym (dl)	Vikt (g)	Antal	Fragmentstorlek (mm)	Identifierade benelement (antal fragment)	Förbränningsgrad (°C)	Övriga observationer
VM300 100:1	829	1133	Mellanstort däggdjur	<0,1	0,3	1	10	Ossa longa (1)	3	Rörben från mellanstort däggdjur. Storleksmässigt max får/get sannolikt mindre, men inte så litet som gnagar.
VM300 100:6	1086	1177	Större däggdjur, ?	<0,1	1,2	13	1,3–13,9	Ossa longa (3)	3	Rörbensfragmenten är från ett större däggdjur än i härd 829.
Totalt:				0,1	1,5	14				

Bilaga 5 Makrofossilanalys, Jens Heimdahl Arkeologerna

Makroskopisk analys av jordprover från Vinbergs sn, Halland, L2023:843

Teknisk rapport

Jens Heimdahl, Arkeologerna 2023-11-10

Bakgrund och syfte

Under en arkeologisk förundersökning av en förhistorisk boplats, L2023:843, i juni/juli 2023 (projekt 12 342) insamlades två prover ur en härd och en grop för analys av makroskopiskt innehåll med fokus på växtrester. Målsättningen med analysen var att söka efter makrofossilt innehåll som kan bidra till tolkningen och förståelsen av lämningarna.

Metod och källkritik

Inkomna till laboratoriet floterades proverna och därefter våtsiktades de i siktar med minsta maskstorlek om 0,25 mm. Identifieringen av materialet skedde under ett stereomikroskop med 7–100 gångers förstoring. I samband med bestämningarna utnyttjades litteratur (främst Jacomet 2006 och Cappers m.fl. 2012) samt referenssamlingar av recenta fröer. Den makroskopiska analysen har främst behandlat växtmakrofossil (som inte är ved eller träkol), men även smältor, ben mm har eftersökts och kvantifierats.

Jorden som proverna insamlats ifrån karakteriserades i samtliga fall av spår efter en levande förna i form av rottrådar och fröbank, samt grävande djur som maskar och leddjur. Materialet i jorden har sålunda varit utsatt för småskalig omrörning till följd av bioturbation, där yngre material blandats med äldre under lång tid. På grund av detta har endast förkolnade växtmaterial innefattats i analysen. Det förkolnade materialet i provet kan huvudsakligen antas tillhöra anläggningarnas brukningstid.

Analysresultat

I resultattabellen har en del av materialet (det som inte är förkolnade fröer och frukter) kvantifierats enligt en grov relativ skala 1–3 prickar, där 1 prick innebär förekomst av enstaka (ca 1–5 st.) fragment i hela provet. 2 prickar innebär att materialet är vanligt – att det i stort sett hittas i alla genomletningar av de sub-samlingar som görs. 3 prickar innebär att materialet är så vanligt att de kan sägas vara ett av de dominerande materialen i provet och man hittar det var man än tittar.

Vinberg sn, förhittorisk boplatz			Projekt	
			L2023:843	
			PM	1179 1180
			A	829 283
			Kontext	Härd Grop
			Volym (l)	2,7 2,6
Fragmenterade material	Förkolnade vedartade växter	Träkol	••	••
		Rottrådar Ijungväxt (Ericaceae)		•
	Förkolnade örtartade växter	Basstamdelar och rottrådar		••
		Animaliskt köksavfall	Brända ben	•
Förkolnade fröer/frukter				
Insamlat	Hasselnotsskal	<i>Corylus avelana</i>	1	

Diskussion

PM 1179: Härd A 829

Vid sidan om träkol påträffades i denna här ett fragment av bränt ben, samt ett förkolnat fragment av hasselnötsskal. Utifrån detta innehåll verkar härden ha använts för matlagning, och kanske även för rostning av hasselnötter.

PM 1180: Gropfyllning A 283

I denna grop hittades träkol samt rikligt med förkolnade basstamdelar och rottrådar som verkar vara spår efter bränt torvmaterial. Möjligen är det fråga om en härdgrop som täckts av torvor för att värmen skall behållas i den.

Referenser

Cappers, R. T. T., Neef, R. & Bekker, R- M. 2012: *Digital atlas of economic plants*. Groningen Archaeological Studies vol 9. Groningen

Jacomet, S., 2006: *Identification of cereal remains from archaeological sites*. 2nd edition. IPAS Basel University. Basel

Bilaga 6 Vedartsanalys, Amina Hilbert VEDART

L2023:843 i Vinbergs sn, Falkenbergs kommun, Halland län.

VEDART analysrapport 2023:17

Uppdragsgivare: Stina Tegnhed, Kulturmiljö Halland

Analyserat av Amina Hilbert, september 2023

VEDART analysrapport 2023:17

Arbetet omfattar 2 kolprov från en förhistorisk boplatzlämning, med fornlämnings nummer L2023:843, i Vinbergs sn, Falkenbergs kommun, Halland län. I analysen vedartsidentifierades kol av ask, hassel och tall.

Kolprov PK1146.1014 (Härd)

Påsen innehöll 12 förkolnade bitar, samtliga var av ask (*Fraxinus excelsior*). Virke från ask är, likt ek, väldigt hårt och segt. Användningsområden har varit exempelvis, som skaft till verktyg eller spant till båtar. Ett prov av ask för ¹⁴C- analys har plockats ut. Detta var av stamvirke där de yttre, och yngre årsringarna valdes. Ask kan ha en maxålder på ca 250 år.

Kolprov PK1181.315 (Härd)

Provpåsen innehöll fyra kolbitar, av dessa var tre av hassel (*Corylus avellana*) och ett av tall (*Pinus sylvestris*). Hasseln är troligtvis ursprungligen från samma bit då det kom från en liknande förgrening i en kvist. Ett prov av hassel plockades ut för ¹⁴C-analys. Hasseln har en maxålder på ca 60–70 år.

Analysresultat

ProVID	Provmängd	Analyserad mängd	Anläggningstyp	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Kommentar
PK1146.1014	1,859 g 12 bitar	1,859 g 12 bitar	Härd	Ask 12 bitar	153 mg	Stamvirke
PK1181.315	1,208 g 4 bitar	1,208 g 4 bitar	Härd	Hassel 3 bitar Tall 1 bit	Hassel 96 mg	Hasselbitarna kom från en förgrening

Referenser

- Hather, J. G. 2000. *The identification of the Northern European woods: a guide for archaeologists and conservators*. London: Archetype.
- Holmåsén, I. 1989. *Träd och buskar: Nordeuropas vildväxande arter*. 2. uppl. Stockholm: Interpublishing.
- Schweingruber, F. H. 1990. *Microscopic wood anatomy: structural variability of stems and twigs in recent and subfossil woods from Central Europe*. 3rd ed. Birmensdorf, Swiss Federal Research Institute WSL.

Bilaga 7 ^{14}C -analys, Melanie Mucke, Ångströmlaboratoriet

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Kol-14 gruppen

Besöksadress:
Ångström Laboratoriet
Lägerhyddsvägen 1

Postadress:
Box 529
751 21 Uppsala

Telefon:
018 – 471 3124

Hemsida:
<http://www.tandemlab.uu.se>

E-post:
radiocarbon@physics.uu.se

Uppsala 2023-12-04

Stina Tegnhed
Kulturmiljö Halland
Tollsgatan 7
302 32 HALMSTAD

Resultat av ^{14}C datering av träkol från L2023:843, Vinberg socken, Falkenbergs kommun, Halland. (p 5544)

Förbehandling av träkol:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (10 h, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (10 h, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före mätningen av ^{14}C -innehållet i acceleratoren förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 3, till CO_2 -gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

Labbnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}\text{‰}$ V-PDB	^{14}C ålder BP
Ua-81020	PM1179.829	-29,5	2 903 ± 31
Ua-81021	PK1181.315	-27,5	2 238 ± 31

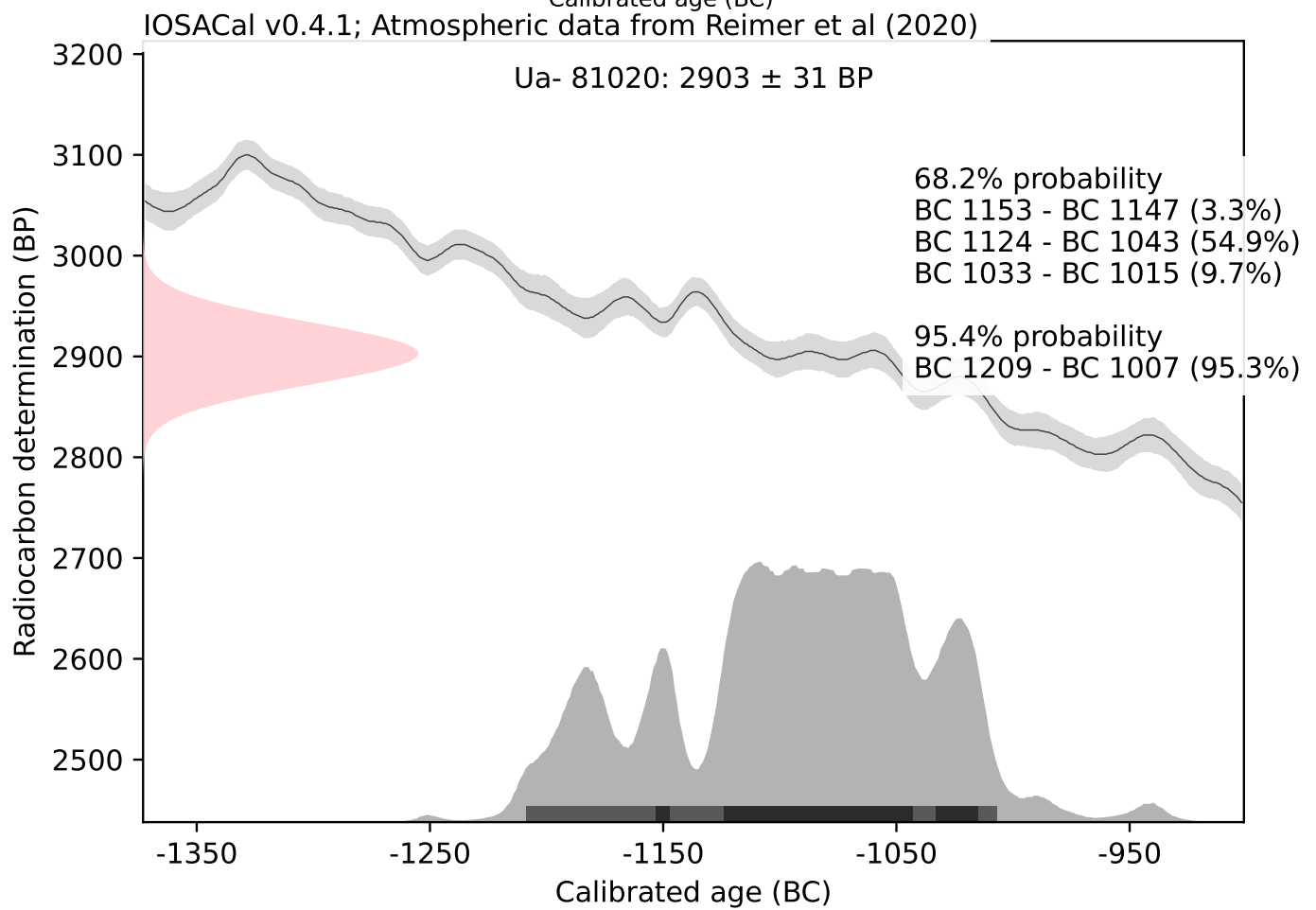
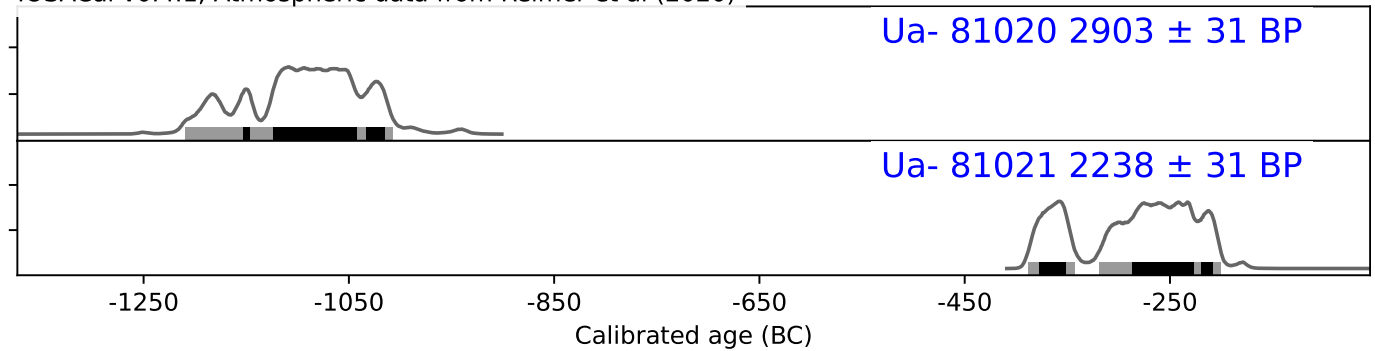
Med vänliga hälsningar

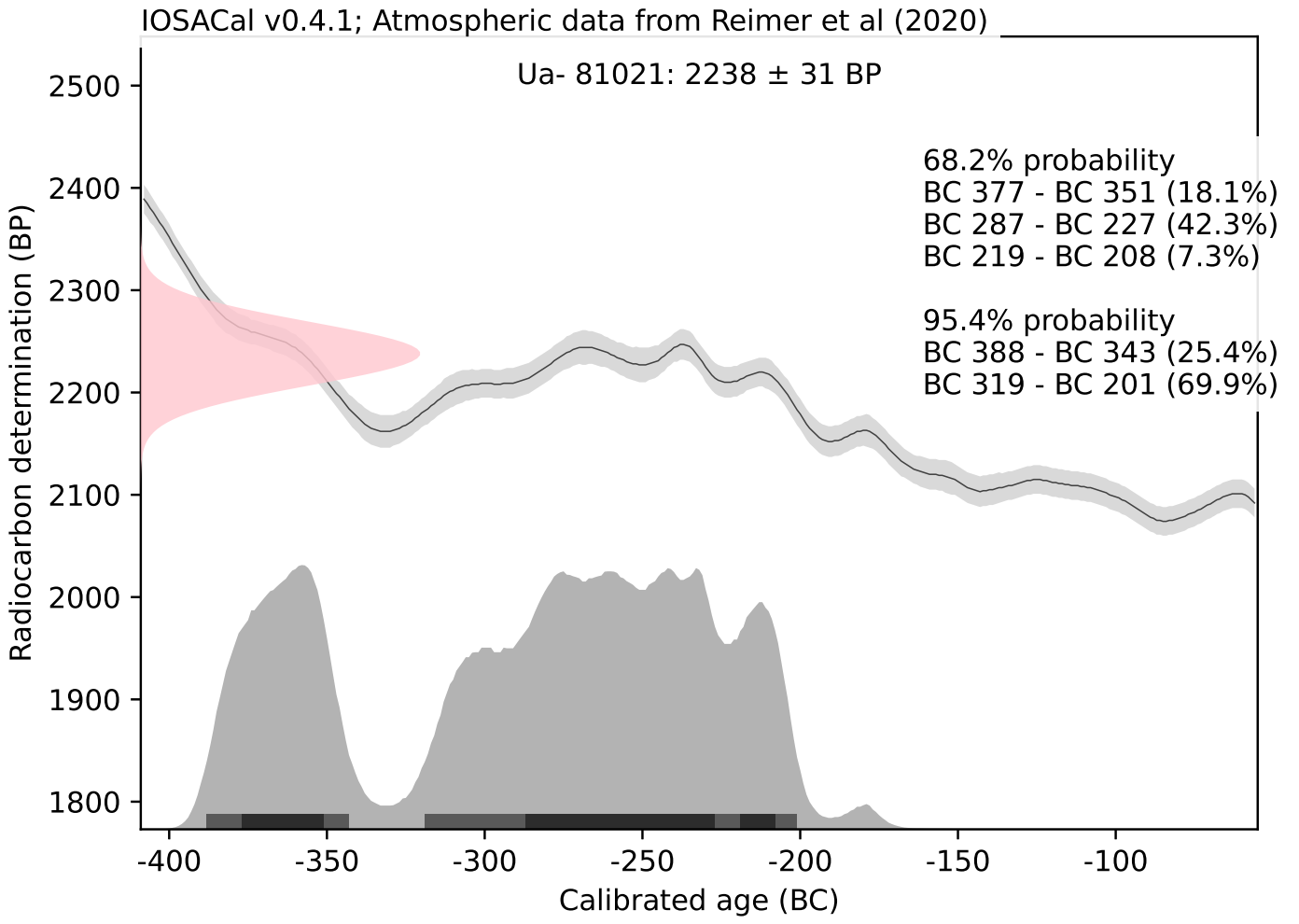
Melanie Melanie Mucke
2023.12.04
Mucke 17:37:10 +01'00'

Melanie Mucke/Daniel Primetzhofer

Kalibreringskurvor

IOSACal v0.4.1; Atmospheric data from Reimer et al (2020)

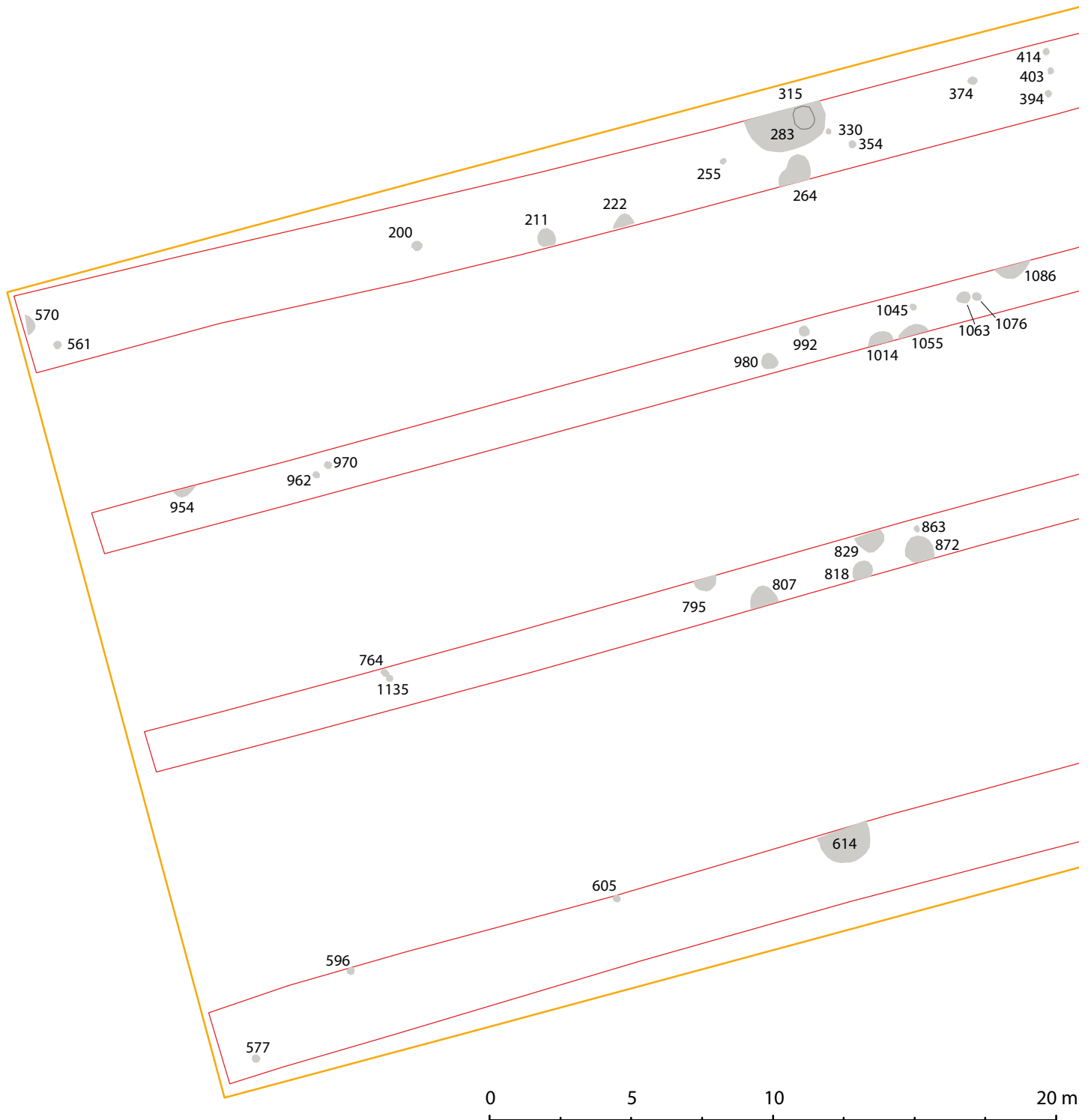
Bilaga 8 Ritningsförteckning**HMAK 4569:1-2**

Landskap: Halland
 Socken: Vinberg sn
 Fastighet: Jonstorp 7:1
 Fornlämningsnummer: L2023:843
 Undersökningsår: 2023

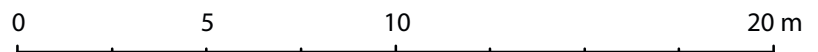
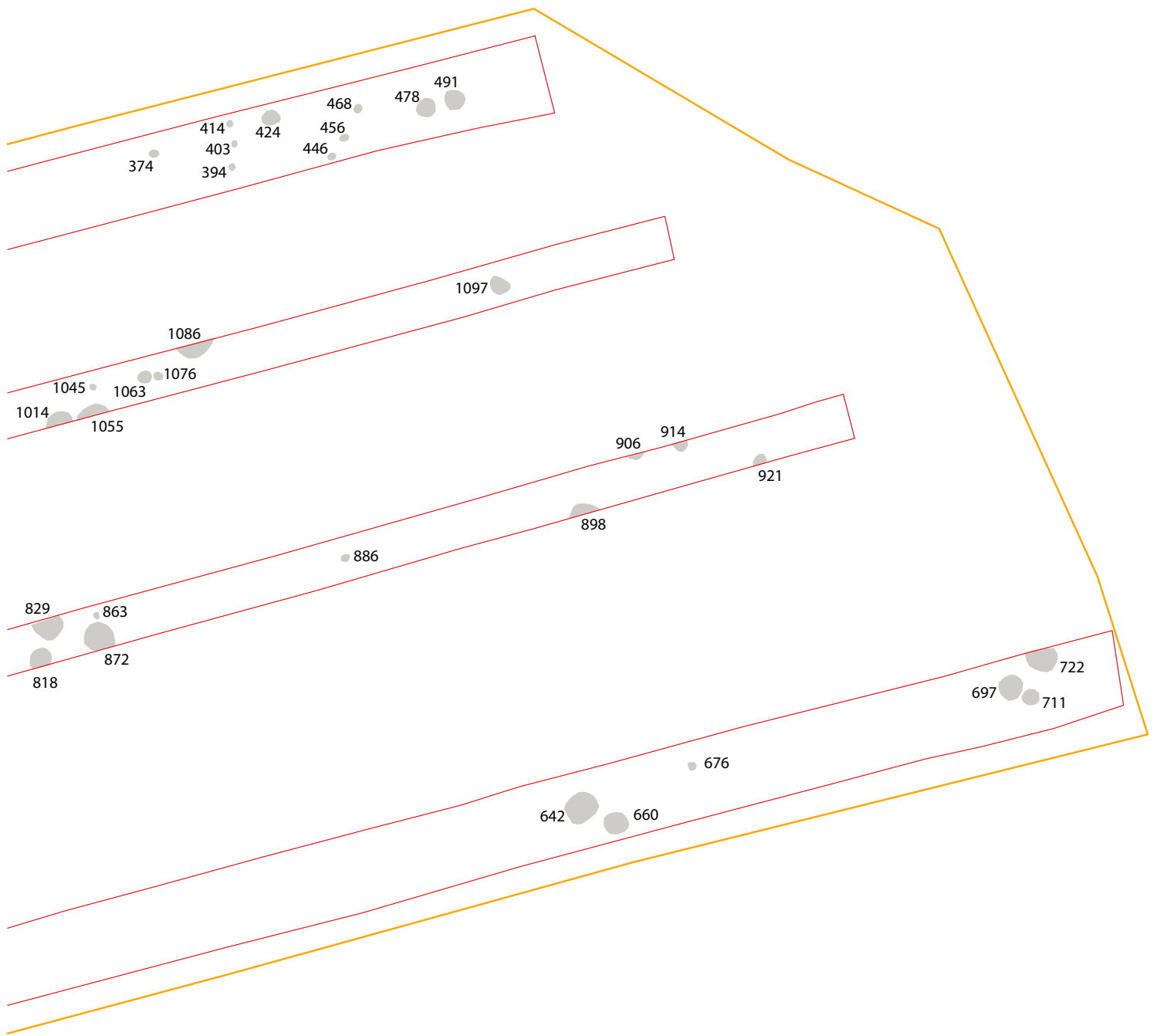
Ritningsnummer	Beskrivning	Ritningstyp	Skala
4569:1	374 Stolphål 468 Stolphål 478 Härd 91 Grop 807 Härd 818 Härd 829 Härd 863 Stolphål 872 Härd 886 Stolphål 898 Härd 906 Härd 914 Härd	921 Härd 962 Stolphål 970 Stolphål 992 Stolphål 1014 Härd 1045 Stolphål 1055 Härd 1063 Stolphål 1076 Stolphål 1086 Härd 1097 Grop 1135 Stolphål	Sektionsritning 1:20
4569:2	200 Stolphål 211 Grop 255 Stolphål 283 Grop 315 Härd 330 Stolphål 354 Stolphål 561 Stolphål	577 Stolphål 596 Stolphål 605 Stolphål 614 Grop 642 Grop 676 Stolphål 697 Härd	Sektionsritning 1:20

Bilaga 9 Anläggningsöversikter

Anläggningsöversikt. Västra halvan av L2023:843s förundersökningsområde. Skala 1:200

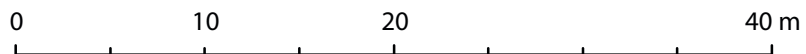
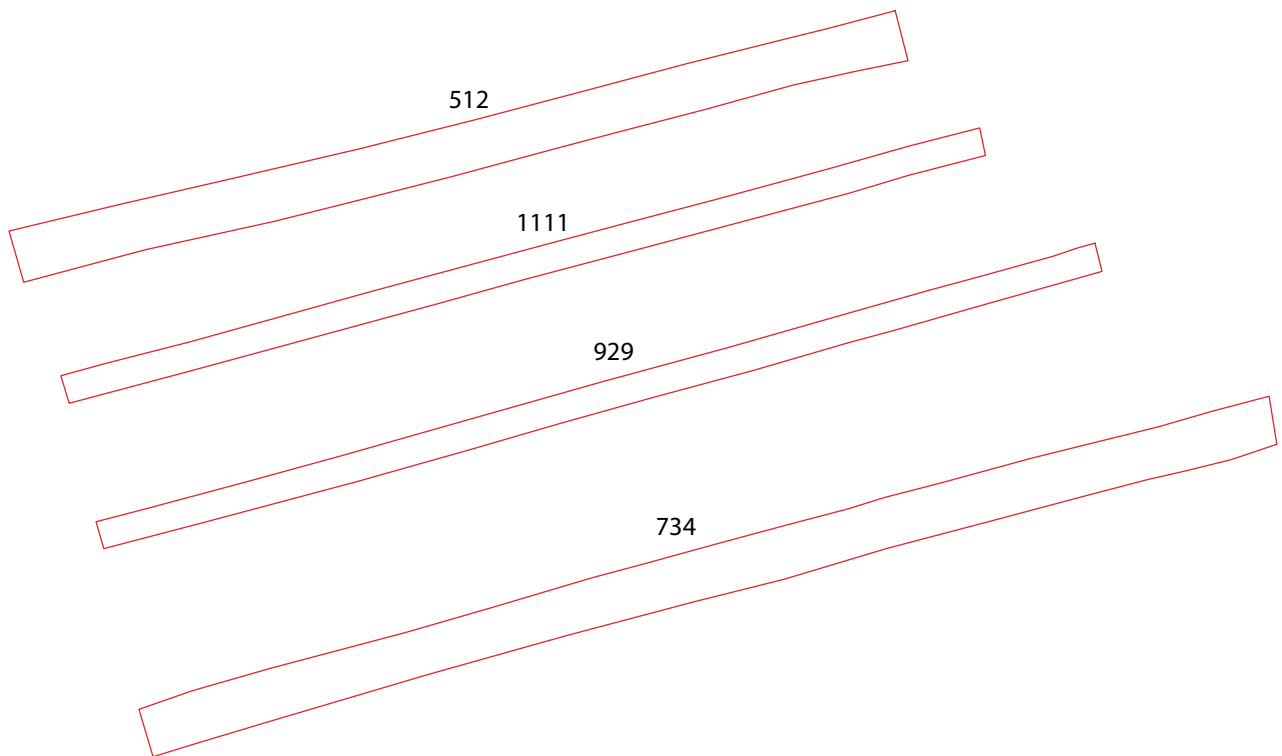

Anläggningsöversikt. Östra halvan av L2023:843s förundersökningsområde. Skala 1:200

Bilaga 10 Schaktbeskrivningar och schaktöversikt

Schaktöversikt. Skala 1:400

Bilaga 11 Fotolista

Fotonummer: 2023-122

Landskap Halland
 Socken Vinberg sn
 Fastighet Jonstorp 7:1
 Fornlämningsnr. L2023:843
 Undersökningsår 2023

FOTOGRAFER:
MATS NILSSON (MN),
STINA TEGNHED (ST),
PATRIK HALLBERG (PH)

Fotonr:	Motiv:	Mot:	Sign:
1	Härdliknande grop 829. Nedplöjd och skadad.	N	MN
2	Härd 807	Ö	MN
3	Härd 807	S	MN
4	Härd 1014 längd 1,2 m.	S	MN
5	Stolphål 354	S	MN
6	Stolphål 446	S	MN
7	Grop 283 och härd 315 (innan und.)	N	ST
8	Härd 478 och grop 491 i schakt 512	Ö	ST
9	Schakt 734	V	ST
10	Schakt 734	Ö	ST
11	Översikt, de fyra förundersökningsschakten	V	ST
12	Förundersökningsområdet med schakt	S	ST
13	Förundersökningsområdet med schakt	Ö	ST
14	Schakt 512	Ö	ST
15	Grop 283 och AH 315 efter undersökning	N	ST
16	Drönarfoto över förundersökningsschakten i L2023:843	S	PH
17	Drönarfoto över förundersökningsschakten i L2023:843	N	PH
18	Drönarfoto över förundersökningsschakten i L2023:843	Ö	PH

RAPPORTER KULTURMILJÖ HALLAND 2023 OCH 2024

2023:85	Hamngatan, ledningsdragning för parkeringsautomater, Halland, Halmstads kommun och stad, arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2022	2023:114	Arkeologisk förundersökning av härdområde från bronsåldern, Halland, Övraby socken, Fotstad 15:1, L2022:7197, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:86	Snöstorp park och fritidsområde, Halland, Halmstads kommun, Snöstorps socken, arkeologisk utredning 2021	2023:115	Ledningsdragning mellan Gullbranna och Tönnersa strandby, Halmstad kommun, Eldsberga socken, Tönnersa 2:6 m.fl. Arkeologisk utredning 2023.
2023:87	Okome kvarn, antikvarisk utredning inför förbättrad fiskvandring	2023:116	Från stenålder till vikingatid i Ysby, Hallands län, Laholms kommun, Ysby socken, Hov 3:5, Fornlämning L1996:457, Arkeologisk förundersökning 2022
2023:88	Sankt Nikolai kyrka, bilaga till antikvarisk förundersökning 2022	2023:117	Rum för inventarier, Snöstorps församling, Antikvarisk förstudie
2023:89	Varbergs fästning - räddningstrappa, Halland, Varbergs kommun och stad, arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2022	2023:118	Fossila åkerlämningar från bronsålder och förromersk järnålder, Halland, Laholms kommun, Ränneslövs socken, Ålstorp 1:14, Fornlämning L1996:11 och L1997:9460, Ark. undersökning 2021
2023:90	Kabelschakt i Bankgatan, Hallands län, Halmstad kommun och stad, Bankgatan, RAÅ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023	2023:119	Veinge kyrka, renovering av tornvisare, antikvarisk medverkan.
2023:91	Fjärrvärmeschakt till gamla rådhuset, Hallands län, Falkenberg kommun och stad, Torggatan-Nygatan, Falkenberg RAÅ 16:1/L1997:2181, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023	2023:120	Kvarnadalen i Sällstorp, åtgärder på kvarn 11 och 12, antikvarisk medverkan
2023:92	VA-ledning i Hasslöv, Hallands län, Laholms kommun, Hasslöv socken, Hasslöv 1:26, Arkeologisk utredning 2023	2023:121	Onsala kyrka, åtgärdsbeskrivning av torn och spåntak
2023:93	Slukhållet på Norrekatt Hallands län, Halmstad kommun och stad, Norre Katts park, RAÅ 33:1/L1997:4018 & RAÅ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023	2023:122	Falkenbergs rådhus, konvertering till fjärrvärme. Antikvarisk medverkan 2023.
2023:94	Wallens slott, Stödmurar och terrasser i nordöstra vallgraven. Antikvarisk medverkan.	2023:123	Staffens hembygdsgård, omläggning av halmtak, antikvarisk medverkan
2023:95	Kungsäters kyrkogård, kulturhistorisk dokumentation och bevarandeplan, uppdatering	2023:124	Allarp 2:536 & 2:537, Laholms kommun, Skummeslövs socken, Allarp 2:536 och 2:537, Arkeologisk utredning 2023
2023:96	Grimmareds kyrkogård, kulturhistorisk dokumentation och bevarandeplan, uppdatering	2023:125	Boplatslämningar från äldre järnålder, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7198 och L2022:7199, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:97	Torvblocksrester invid Rotundan, Hallands län, Halmstad kommun och stad, Norre Katts park, RAÅ 33:1/L1997:4018 & RAÅ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2022	2023:126	Bollaltebygget, omtäckning av halmtak på södra längan, Antikvarisk medverkan
2023:98	Arkeologisk förundersökning väst om Nissan, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7205, Arkeologisk förundersökning 2023	2023:127	Lindhovs kungsgård, Lindhov 1:1, åtgärder på brygghuset, antikvarisk medverkan
2023:99	Arkeologisk förundersökning av L2022:7203, Halland, Övraby socken, Fotstad 21:1, L2022:7203, Arkeologisk förundersökning 2023	2023:128	Vindbryggan 3, konsekvensbedömning av detaljplaneförslag
2023:100	Stora Torg, Halmstad, kulturhistorisk och arkeologisk förstudie	2023:129	Askome kyrka, exteriör, antikvarisk medverkan
2023:101	Arkeologisk utredning med av fynd av stenålder inom fastighet Tröinge 6:75, Halland, Vinbergs socken, Tröinge 6:75, Arkeologisk utredning 2023	2023:130	Gällareds kyrka, exteriör, antikvarisk medverkan
2023:102	Veinge kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.	2023:131	Villa Wäring, Kronofogden 5, kulturmiljöutredning
2023:103	Ränneslövs kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.	2023:132	Tio trädgröpar på Stafsinge gamla kyrkogård, Falkenbergs kommun, Stafsinge 5:1, L1997:5413, L1997:5414, Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2023
2023:104	Ysby kyrka, Tjärning av kyrktaken. Antikvarisk medverkan.	2023:133	Trönninge 11:116, Halland, Halmstads kommun, Trönninge socken, Trönninge 11:116, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:105	Hasslövs kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.	2023:134	En förromersk boplatz öster om Vinån, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Jonstorp 2:5, L2023:844, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:106	Kokgrop och härdar från bronsåldern, Halland, Enslöv socken, Arlösa 1:1, L2022:7208, Arkeologisk förundersökning 2023	2023:135	Nissaströms kyrka, utvändig renovering. Antikvarisk medverkan
2023:107	Gällinge kyrka, mögelsanering och konserveringsåtgärder, antikvarisk medverkan	2023:136	Arkeologisk utredning 2023 vid Berte Qvarn Halland, Slöinge socken, Berte 1:1 och 3:1, Toarp 1:2 och 1:7
2023:108	Två fornlämningar med kokgropar från bronsåldern, Enslöv s:n, Arlösa 1:1. L2022:7206 och L2022:7207, Arkeologisk förundersökning 2023	2023:137	Breareds kyrka, Vattenburet värmesystem med bergvärme. Antikvarisk medverkan
2023:109	Bårhuset på Hasslövs kyrkogård, omtäckning av taket. Antikvarisk medverkan.	2024:1	Boplatslämning vid Vinbergs hed, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Vinberg 2:100, L2023:839, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:110	Arkeologisk förundersökning vid väg 636, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7200	2024:2	Grophusen vid Jordbronacke, Halland, Falkenbergs kommun, Alfshögs socken, Åttarp 1:8, L2023:847, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:111	Kokgropar i Övraby socken, Halland, Övraby socken, Fotstad 21:1. L2022:7202, Arkeologisk förundersökning 2023	2024:3	Slöinge kyrka, ny tillgänglighetsramp, antikvarisk medverkan
2023:112	Stationsstaden, Halmstad. Kulturmiljöutredning 2023	2024:4	Krögaren 17, Varberg, antikvarisk förundersökning inför ändring av ekonomibyggnad
2023:113	Arkeologisk utredning Intill kristinehedsgymnasiet, Halmstad kommun, Snöstorp socken, Vallås 1:1, Arkeologisk utredning 2023	2024:5	Sörsedammen, Adjunkten 6 och Lektorn 8, antikvariskt utlåtande inför omdaning
		2024:6	Det romerska grophuset i Vinbergs kyrkby, Halland, Falkenbergs kn, Vinbergs socken, Vinberg 2:81 L2023:840, Arkeologisk förundersökning 2023
		2024:7	Gravar och boplatslämningar i Alfshög, Halland, Falkenbergs kommun, Alfshögs socken, Käreberg 4:27, L2023:848, Arkeologisk förundersökning 2023
		2024:8	Boplatslämningar från mellersta bronsålder och förromersk järnålder öster om Vinån, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Jonstorp 7:1, L2023:843, Arkeologisk förundersökning 2023

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM